

John McLeod (2001). **Qualitative Research in Counselling and Psychotherapy**. London: Sage.

v/Lektor, Ph.d. *Carsten René Jørgensen*, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Den empiriske psykoterapiforskning har traditionelt været domineret af kvantitative forskningsmetoder, som på den ene side sikrer en høj grad af systematik og intern videnskabelig validitet i de udførte undersøgelser, men på den anden side ofte mister betydningsfulde kliniske nuancer og må give køb på den eksterne kliniske validitet. Det mest nærliggende alternativ, eller man skal måske nærmere sige den mest nærliggende partner til den kvantitativt orienterede empiri, er mere kvalitativt orienterede undersøgelser.

Hidtil har dette felt imidlertid været sparsomt opdyrket, ligesom de fremlagte undersøgelser ofte har været præget af utilstrækkelig systematik og stringens i de valgte forskningsdesigns og metoder. Der er således hårdt brug for udvikling og formidling af systematiske kvalitative forskningsmetoder til undersøgelse af psykoterapi og klinisk psykologiske problemstillinger. Især i de senere år har det været fremført – og med rette – at den kvalitative forskning ligger tættere på den klinisk psykologiske praksis og har en større appel til den typiske kliniker. Samtidig er den kvalitative forskningstradition på linie med nyere sen/postmoderne tendenser inden for humanvidenskaberne. Også derfor er der brug for at udvikle og udbrede kendskabet til den kvalitative forskningstradition.

Den britiske professor i klinisk psykologi John McLeod har efterhånden udgivet en række introduktioner til brugen af især kvalitative forskningsmetoder inden for den kliniske psykologi. Ambitionen med hans seneste udgivelse: *Qualitative Research in Counselling and Psychotherapy*, synes at være at give en overordnet introduktion til de væsentligste trin i den kvalitative forskningsproces og de centrale forskningsmetoder på feltet. Efter et indledende afsnit, hvor forfatteren afgrænser den kvalitative forskningstradition og dens historie, følger en række – desværre alle relativt korte – kapitler om forskellige grene og konkrete udfoldelser af kvalitativ forskning inden for den kliniske psykologi. Fra hermeneutikken over fænomenologien og etnografien til brugen af grounded theory og diskursanalyse. Især de to sidstnævnte afsnit giver korte og koncise indføringer i relativt komplicerede forskningsmetoder. Hermed på ingen måde være sagt, at man efter at have læst bogens tyve sider om grounded theory og diskursanalyse kan lave videnskabelige analyser af kvalitative interviews eller diskursanalyser af terapeutiske samtaler. Men man har fået en fornemmelse af, hvad der er grundideen i disse analysemetoder, og hvad de kan bruges til. Og det er slet ikke så ringe af en så kort tekst.

Bogens store bredde og ambition om at dække en lang række forskningsmetoder på blot 200 sider betyder – ganske naturligt – at forfatteren ikke når den store dybde og detaljerighed i

behandlingen af forskningsprocessen og de mange forskningsmetoder. Som en første indføring og som et redskab til at skabe sig et hurtigt og rimeligt opdateret overblik over state of the art på feltet er bogen udmærket. Bogens niveau ligger omkring eller en anelse over den psykologiske bacheloruddannelse. Ønsker man en dybere forståelse af området eller skal man for alvor i gang med selv at bruge de beskrevne metoder, må man videre til mere indgående behandlinger af forskningsprocessen og de tilgængelige forskningsmetoder. Ligesom det er tilfældet ved den kvantitativt orienterede psykoterapiforskning, så knytter der sig naturligvis også en række problemer til anvendelsen af kvalitative metoder. Søger man en udfoldet redegørelse og kritisk stillingtagen i denne diskussion, er McLeod ikke noget indlysende godt valg. Hertil er han ganske enkelt for enøjet i sin præsentation, om end han vier et par sider til den helt nødvendige diskussion af, hvordan kvantitativ og kvalitativ forskning ikke skal opfattes som modsætninger, men tværtimod bør ses som to forskellige forskningstraditioner – man kan kalde dem moderne og postmoderne – der kan berige hinanden og har deres styrker i undersøgelsen af forskellige problemstillinger.